

Gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van:	Ons kenmerk:	211878
Uw kenmerk:	Contact:	S. Gabreels
Bijlage(n): 1	Doorkiesnummer:	06-46173909
	E-mailadres:	s.gabreels@bar-organisatie.nl
	Datum:	17 november 2020

Betreft: jaarverslag leerplicht schooljaar 2019-2020

Geachte raadsleden,

INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag leerplicht over het schooljaar 2019-2020. Met het jaarverslag willen wij u informeren over de resultaten, ontwikkelingen en de uitvoering van de Leerplichtwet in de gemeente. In deze brief geven wij u ter kennisgeving een korte samenvatting uit het jaarverslag.

KERNBOODSCHAP

De leerplichtambtenaren hebben als taak uitvoering te geven aan de Leerplichtwet 1969. Afdeling leerplicht stelt jaarlijks een jaarverslag op met daarin cijfers die betrekking hebben op de werkzaamheden van de leerplichtambtenaren.

TOELICHTING:

De in het jaarverslag vermelde cijfers geven een toe- of afname aan in vergelijking met voorgaande jaren. Bij grote afwijkingen wordt gekeken of daar een verklaring voor is. Waar nodig wordt gezocht naar een aanpassing in de werkwijzen die kan bijdragen in een verlaging van de cijfers. Soms is de afwijking niet te voorkomen door het aanpassen van de werkwijze, maar is de afwijking een feit of een maatschappelijke trend.

De coronamaatregel om de scholen te sluiten is van invloed geweest op de werkwijze van leerplicht en daardoor ook op de cijfers in dit jaarverslag. De afwezigheid van de leerlingen, zowel fysiek op school als op afstand (online) werd op verzoek van de minister niet gehandhaafd door leerplicht. Leerplicht heeft, waar nodig, bemiddeld om het contact tussen scholen en uit beeld geraakte leerlingen te herstellen.

Uit het jaarverslag 2019-2020 komt naar voren dat het aantal verzuimmeldingen voor absoluut-, relatief en luxeverzuim is gedaald. De meeste relatief verzuimmeldingen en waarschuwingen zijn aan MBO-leerlingen toe te schrijven terwijl dit voorgaande jaren meestal voor de VO-leerlingen van toepassing was. In het verlengde daarvan minder verzuimmeldingen en ook onder invloed van de coronamaatregel zijn er minder sancties opgelegd en minder processen-verbaal opgemaakt.

Het aantal thuiszitters is verminderd. Leerplicht heeft een nauwe samenwerking met de samenwerkingsverbanden Riba en KoersVO, waarin zij gezamenlijk kijken naar een passende oplossing.

Bij licht verzuim gaf niet iedere melding aanleiding voor een onderzoek. Een kennisgevingsbrief aan leerling en ouder(s) was vaak voldoende om het verzuim te laten stoppen. In deze brief staat dat het verzuim door school is gemeld en het advies aan leerling en ouder(s) om met school in gesprek te gaan over het verzuim. In 2019-2020 zijn meer kennisgevingsbrieven verstuurd dan in voorgaand schooljaar. De meeste kennisgevingsbrieven werden aan VO-leerlingen verstuurd. Met deze werkwijze en het effect ervan heeft de leerplichtambtenaar meer tijd voor de meldingen die meer aandacht behoeven.

Het landelijke percentage voortijdig schoolverlaters liet na een sterke daling tot en met 2015-2016 in 2016-2017 weer een lichte stijging zien die zich heeft doorgezet in 2017-2018 en 2018-2019. Hoewel het landelijke percentage stijgt is in Albrandswaard het percentage gedaald. Het percentage voortijdig schoolverlaters in Albrandswaard (1,41) ligt onder het landelijke (2%) en subregionale (2,56%) gemiddelde. Leerplicht zet zich hiervoor in bij de leerlingen tot 18 jaar. Leerlingen van 18 jaar en ouder worden door inzet van De Jonge Krijger in beeld gehouden en op meerdere wijze gestimuleerd om terug naar school te gaan. De Jonge Krijger is uitvoerder van het RMC Rijnmond Zuid-Oost, bestaande uit onder andere de gemeenten Albrandswaard, Barendrecht en Ridderkerk.

CONSEQUENTIES

Met het jaarverslag wordt voldaan aan de verplichting volgens artikel 25 lid 1 van de Leerplichtwet 1969 waarin is bepaald dat het college van burgemeester en wethouders jaarlijks verslag moet uitbrengen aan de raad over het gevoerde leerplichtbeleid in Albrandswaard.

VERVOLG

In oktober 2021 worden, zoals artikel 25 lid 1 van de Leerplichtwet 1969 stelt, de cijfers over het schooljaar 2020/2021 verantwoord aan de Inspectie voor het onderwijs. Vervolgens worden deze verwoord in een jaarverslag, welke in december 2021 aan u wordt aangeboden.

Wij hopen u met dit verslag een goede kijk gegeven te hebben in de werkzaamheden en resultaten van de afdeling leerplicht en vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

BIJLAGEN

1. Jaarverslag leerplicht schooljaar 2019-2020

Met vriendelijke groet,

het college van de gemeente Albrandswaard,
de secretaris, de burgemeester,

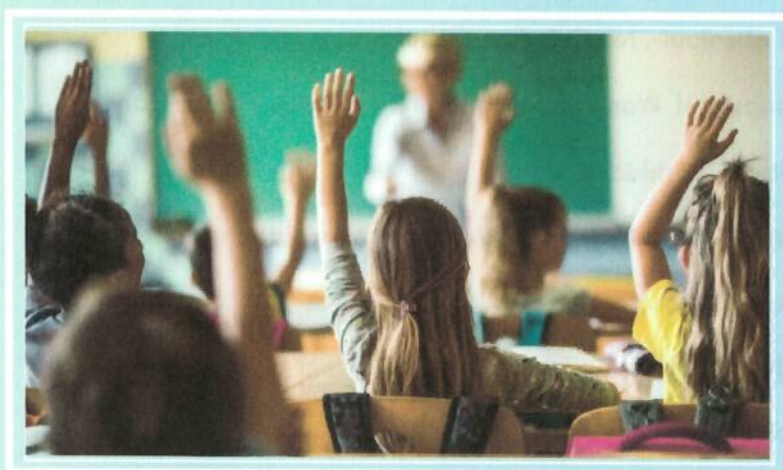
Hans Cats

drs. Jolanda de Witte

2019-2020

Jaarverslag

Leerplicht

Albrandswaard

In dit jaarverslag

3. Voorwoord
4. Inleiding, Leerplicht wat is dat? Wanneer is een kind leerplichtig?
5. Wanneer geldt de kwalificatieplicht? 10 vragen aan de wethouder van onderwijs.
6. Corona en Leerplicht
7. Bijzondere omstandigheden verzoeken; leerplichtwet of toch maatwerk?
8. Samenwerken met wie en waarom?
9. SISA.
10. Aanpak schoolverzuim en overige werkzaamheden leerplichtambtenaren
11. Meldingen absoluut-, relatief-, luxeverzuim
12. Kennisgevingsbrief, Waarschuwing, Halt-verwijzing, Pak Je Kans
13. Proces-verbaal, Bemiddelingen
14. Gedoogbeschikking, Thuiszitters, Variawet, Verwijderingen.
15. Vrijstellingen, Vervangende leerplicht
16. Casus relatief verzuim
17. Casus absoluut verzuim
18. Voortijdig schoolverlater, casus Jongerencoach
19. Informatiemarkt voortgezet onderwijs, Doorkijken naar 2020-2021

Voorwoord

Beste lezer,

Voor u ligt het jaarverslag van schooljaar 2019-2020 namens het team leerplicht.

Het schrijven van een jaarverslag is een moment van achteruitkijken en vooruitblikken. Als eerste komt de coronacrisis in mijn gedachten en alle gevolgen.

Eind maart gingen de scholen acuut dicht en veranderende de manier van lesgeven, met alle gevolgen van dien. Met volledige inzet heeft het onderwijs geprobeerd dit zo goed mogelijk vorm te geven. Vanuit leerplicht hebben we samen met het onderwijs en de andere netwerkpartners gekeken of 'alle leerlingen in beeld waren' en daar waar nodig extra ondersteuning geregeld. We hebben gemerkt dat veel leerlingen en ouders het onderwijs op afstand ontzettend goed hebben opgepakt maar dat het ook voor een aantal moeilijk was om te blijven werken aan de schooltaken.

Onze rol lag vooral in het stimuleren van leerlingen en ouders tot het volgen van onderwijs. Ook het komende schooljaar zullen de gevolgen van de coronacrisis te merken zijn voor ons werk. Ons voor-nemen is te blijven aansluiten in deze onzekere tijd die voor ons ligt en te ondersteunen daar waar mogelijk, zodat het recht op ontwikkeling van alle jongeren in de gemeente daar waar kan geborgd wordt.

Naast de coronacrisis die het afgelopen half jaar op de voorgrond heeft gestaan hebben we als leerplichtteam dit schooljaar ook nodige stappen gemaakt in samenwerking en ontwikkeling. We hebben kritisch gekeken naar onze kerntaken en de werkprocessen opnieuw vastgelegd. Daarnaast hebben we geïnvesteerd in de onderlinge samenwerking. Dit alles met als doel om de continuïteit en kwaliteit te blijven bieden voor alle jongeren in onze gemeenten, nu en ook in de toekomst.

U snapt dat beide ontwikkelingen gevolgen hebben voor de jaarcijfers. Deze zullen deels afwijken in vergelijking met de voorgaande jaren omdat onze taken er anders hebben uitgezien. Daarnaast hebben we ook hernieuwde afspraken gemaakt over de telling. We zullen per onderdeel een toelichting geven wanneer dit van toepassing is.

Veel leesplezier!

Groet, Jolanda Buitenhuis, teamleider leerplicht.

Inleiding

Behalve dat elke gemeente ieder najaar gegevens aan de minister moet verstrekken over de omvang en de behandeling van het schoolverzuim, willen wij u in dit jaarverslag ook meenemen in de werkzaamheden van de leerplichtambtenaar.

De inhoud van het werk van de leerplichtambtenaar is in de afgelopen jaren steeds meer verschoven van handhaving naar bemiddeling. Dit blijkt ook nu weer in tijden van corona, waar handhaving op een 2e plaats is komen te staan. Het bereiken van leerlingen (en ouders) tijdens en na de landelijke lock-down was belangrijker dan handhaving om ervoor te zorgen dat leerlingen zoveel mogelijk onderwijs kregen. Hiermee werd en wordt voorkomen dat leerlingen in leerniveau afzakken, uit beeld raken bij school, sociale contacten verliezen, etc.

Met de komst van corona is de samenwerking in het team van de leerplichtambtenaren nog meer benut om eenduidig de scholen, leerlingen en ouders te adviseren. Veranderingen in landelijke coronarichtlijnen en regionaal beleid werden scherp in de gaten gehouden om de werkafspraken hier zo goed mogelijk op af te stemmen. Corona loopt als rode draad door dit jaarverslag, omdat het vanaf maart 2020 tot op heden van invloed is op het onderwijs en de werkzaamheden van de leerplichtambtenaren.

Op 01 oktober 2019 waren in Albrandswaard 4601 inwoners tussen de 4 en 18 jaar ingeschreven in de Basisregistratie Personen. Deze categorie inwoners zijn grotendeels leerplichtig en is de categorie waarop de leerplichtambtenaar zich richt. Het inzicht in de omvang en de behandeling van het schoolverzuim is noodzakelijk voor het beleid van onderwijsinstellingen, samenwerkingsverbanden passend onderwijs en gemeenten. Met deze informatie wordt ook het jaarverslag voor leerplicht opgesteld.

	Aantallen uit de BRP	
	1 oktober 2018	1 oktober 2019
4 jarigen	304	278
5 tot 12 jarigen	1953	2276
12 tot 16 jarigen	1685	1358
16 tot 18 jarigen	681	689
Totaal	4623	4601

In dit jaarverslag over het schooljaar 2019-2020 wordt uitgelegd wat er gebeurde als een leerling van school verzuimt. Welke soorten schoolverzuim er zijn en hoe deze worden behandeld door de leerplichtambtenaren. Er worden cijfers genoemd van het aantal verzuimmeldingen die de afdeling leerplicht behandelde, maar ook hoeveel leerlingen een waarschuwing voor hun verzuim kregen. Bij een aantal onderwerpen zijn de cijfers benoemd van het voorgaande schooljaar, hierdoor wordt het inzichtelijk of de aantallen zijn toegenomen of afgenomen.

Behalve dat de leerplichtambtenaar een toezichthouder is namens de gemeente is deze ook een buitengewoon opsporingsambtenaar en kan daardoor leerlingen of ouders een sanctie opleggen bij aanhoudend en verwijtbaar verzuim. Regelmatig is de leerplichtambtenaar bij de schoolgang van een leerling betrokken om te bemiddelen. Maar met wie werkt leerplicht samen? Wat waren de ontwikkelingen van afgelopen jaar? Al deze onderwerpen en meer zijn te lezen in dit jaarverslag. Maar wat is leerplicht eigenlijk?

Leerplicht wat is dat?

Leerplicht is de wettelijke verplichting om kinderen onderwijs te laten volgen. De Leerplichtwet is er op gericht te waarborgen dat alle kinderen aan onderwijs kunnen en zullen deelnemen (behalve de in de wet zelf genoemde uitzonderingen/vrijstellingen).

In de gemeente Albrandswaard wordt de Leerplichtwet 1969 uitgevoerd door leerplichtambtenaren, zij houden zich bezig met de bestrijding van ongeoorloofd schoolverzuim van leerlingen woonachtig in Albrandswaard. Daarnaast begeleiden ze leerplichtige-, en kwalificatieplichtige leerlingen, die om verschillende redenen niet naar school gaan, zo goed mogelijk terug naar het onderwijs.

Wanneer is een kind leerplichtig?

Een kind is volledig leerplichtig vanaf de eerste schooldag van de maand, volgend op de 5e verjaardag tot aan het einde van het schooljaar waarin het kind 16 jaar wordt.

Wanneer geldt de kwalificatieplicht?

De kwalificatieplicht geldt voor leerlingen zonder startkwalificatie (diploma HAVO, VWO of MBO2) vanaf 16 jaar tot de 18e verjaardag.

Zolang een leerling (het schooljaar volgend op het schooljaar waarin hij 16 jaar is geworden) praktijkonderwijs of speciaal onderwijs in de uitstroomprofielen dagbesteding of arbeidsmarkt volgt en ingeschreven staat, is hij kwalificatieplichtig. Wordt op verzoek van ouders een leerling uitgeschreven van het speciaal onderwijs, uitstroomprofiel dagbesteding of arbeid, dan is hij/zij niet meer kwalificatieplichtig. Er gelden voor deze groep geen voorwaarden om uitgeschreven te kunnen worden. Wordt op verzoek van ouders een leerling uitgeschreven bij het praktijkonderwijs en heeft hij/zij geen getuigschrift dan is hij wel kwalificatieplichtig.

Zowel leerplichtige als kwalificatieplichtige leerlingen tot 18 jaar vallen onder de Leerlichtwet en dus ook onder het toezicht van de leerplichtambtenaren. De leerlingen van 18 jaar en ouder vallen onder het toezicht van het RMC, dit wordt verderop in dit jaarverslag uitgelegd.

10 vragen aan de Wethouder Onderwijs in Albrandswaard.

1. Wie ben je en wat doe je?

Ik ben Mieke van Ginkel, wethouder sociaal domein, educatie en kunst & cultuur. Ik zet mij met name in voor de Albrandswaarders die ondersteuning nodig hebben, zodat iedereen lang en gelukkig in Albrandswaard kan blijven wonen.

2. Hoelang doe je al wat je nu doet?

Sinds 2018 ben ik wethouder sociaal domein, kunst & cultuur en sinds 1 januari ook van educatie. Ik ben blij met die toevoeging; educatie sluit goed aan bij mijn activiteiten binnen het sociaal domein en de inzet op het gebied van (jeugd)zorg. Voor 2018 was ik al een keer eerder wethouder. Toen had ik onder andere buitenruimte in mijn portefeuille.

3. Heb je plezier in wat je nu doet en waarom wel/niet?

Jazeker! Mijn werk doe ik met ontzettend veel plezier. Ik heb te maken met heel veel onderwerpen en zaken die onze inwoners direct aangaan. Daardoor sta ik ook dicht bij hun wensen en ervaringen. Die betrokkenheid vind ik belangrijk; ik wil graag weten wat de inwoners en leerlingen zelf ervaren, wat ze denken en voelen want bij mij staat de mens centraal.

4. Hoe was jij vroeger als leerling op school?

Op de basisschool was ik een beetje een vlinder want ik vond alles wel interessant van biologie tot gymnastiek en van geschiedenis tot taal. Je kan mij typeren als leergierig en als iemand met een brede belangstelling. Na de HAVO ben ik gaan werken en heb daarnaast allerlei trainingen en opleidingen gevolgd. Toen mijn kinderen al wat ouder waren ben ik gaan studeren en heb ik mijn MBA gehaald (Master in Business Administration). Bedrijfskunde vind ik nog steeds een mooi vak. Recent heb ik nog een studie gedaan voor organisatiecoach zodat ik people managers optimaal kan ondersteunen.

5. Wat vond je zelf op school het leukste en minst leuke om te doen?

Taal! Ik vond het leuk om gedichten te schrijven. Samen met een vriendinnetje schreef ik de gedichten in een schriftje. Als kind besef je het niet, maar taal zorgt ervoor dat je bij de les kunt blijven, dat je dingen goed kunt begrijpen. Taal is essentieel voor participatie en je kan er zo ontzettend veel van leren.

6. Wat vind je van het huidige onderwijs?

Ik vind het onderwijs goed geregeld. Onderwijs is heel erg belangrijk voor de ontwikkeling van jongeren, vooral als je les krijgt van een leerkracht – een meester of juf - die persoonlijke aandacht geeft. Die persoonlijke aandacht is de plus voor iedere leerling en zorgt voor een goed gevoel en betere prestaties. Ik kom in het onderwijs gelukkig veel enthousiaste mensen tegen die zich allemaal volledig inzetten voor de leerlingen. Dat is mooi om te zien. Verder is het goed dat kinderen zoveel keuzemogelijkheden hebben. Dat biedt de mogelijkheid om aan te sluiten bij wat een kind nodig heeft om zich goed te kunnen ontwikkelen.

7. Hoe goed ken jij de leerplichtwet?

Door mijn werk ken ik de leerplichtwet inmiddels vrij goed, maar niet iedereen weet dat het meer is dan een wettelijke verplichting om kinderen onderwijs te laten volgen. Zo is er ook de kwalificatie-

plicht. Deze maatregel van de Rijksoverheid is bedoeld om schooluitval onder jongeren tegen te gaan. Belangrijk, want daarmee worden naar mijn idee de kansen van startende jongeren op de arbeidsmarkt vergroot.

8. Wat vind je van de samenwerking met de leerplichtambtenaren?

De samenwerking is prima. We weten elkaar te vinden als dat nodig is en we hebben regelmatig discussies over nieuwe omstandigheden en veranderingen, zoals bijvoorbeeld de coronamaatregelen.

9. Wat vind je van de leerplichtwet zoals hij nu is?

Kinderen van 5 tot 18 zijn leerplichtig. Dit betekent dat ze de basisschool moeten afmaken en vervolgens een opleiding moeten volgen tot de startkwalificatie is behaald. Maar ik zou wel willen weten wat het effect is wanneer we kinderen van 5 tot 20 leerplichtig maken. Maken dan meer leerlingen hun opleiding af en vergroot dit hun kansen op de arbeidsmarkt?

10. Wat zou je de leerlingen van nu willen meegeven of leren?

Zet door! Dat is zo belangrijk, ook als het eens tegenzit. Gewoon volhouden, dan komt het wel goed en als dat niet lukt om hulp vragen. Er zijn meer mensen die je willen helpen dan je denkt.

Corona en Leerplicht

Schooljaar 2019-2020 werd abrupt verstoord met de komst van COVID19 en de sluiting van alle onderwijslocaties in Nederland op 16 maart 2020. Deze maatregel van de regering had een grote impact op heel de samenleving. Alle soorten onderwijs zijn heel erg hard hun best gaan doen om onderwijs op afstand te kunnen bieden aan hun leerlingen. Een enkele leerling kon als uitzondering overdag op school worden opgevangen, de overige leerlingen kregen thuis online les. Het opzetten van deze online lessen was voor veel docenten een nieuwe ervaring, maar ook wennen voor de leerlingen. In veel huishoudens bracht de omslag de nodige problemen met zich mee, want vaders en moeders moesten voor de opvang van hun kinderen zorgen of thuis blijven van hun werk. Tijdens het thuiswerken hun kinderen helpen bij het schoolwerk en er was niet altijd voor ieder kind een laptop/tablet beschikbaar. Scholen waren naast het verzorgen van de online lessen ook extra tijd kwijt aan de kinderen waarmee ze geen contact konden krijgen. Binnen de gemeente Albrandswaard hadden de scholen contact met de kinderen of hun ouders, maar niet alle kinderen volgden de online lessen.

Vanaf 11 mei 2020 mochten de basisscholen weer open en volgden de kinderen voor de helft van de lestijd weer onderwijs. Volwassenen en kinderen met gezondheidsklachten passende bij het coronavirus mochten niet naar school komen. In de media kwamen die eerste schoolweek berichten dat niet alle kinderen naar school kwamen, omdat sommige ouders ongerust waren dat de versoepeling van de maatregelen een toename in het aantal besmettingen kon veroorzaken. In sommige steden was er een afwezigheid van 10% of zelfs 25% gemeten. Dit gaf aanleiding om ook een inventarisatie te houden onder de scholen in de Albrandswaard. De inventarisatie is gedaan bij alle basisscholen in de gemeente. Hierbij was geen rekening gehouden met het feit of de betreffende leerlingen ook woonachtig was in Albrandswaard óf in een randgemeente, omdat deze aantallen over het algemeen redelijk tegen elkaar zijn weg te strepen. Tevens waren ook de niet leerplichtige (4-jarige) meegenomen in de telling. In totaal waren 101 van de 2913 kinderen uit Albrandswaard (het aantal 4 t/m 12 jarige inwoners van de gemeente op d.d. 30-04-2020) niet naar school gekomen. Dit was een percentage van 3,47%.

Categorie	Aantal leerlingen Albrandswaard
Leerling is zelf ziek (verkoudheidsklachten) en/of valt zelf onder de risicogroep	21
Gezinslid is ziek (verkoudheidsklachten) en/of valt onder de risicogroep	53
Overige reden (ongerustheid)	27
Totaal	101

Uit gesprekken met de scholen bleek dat zij met de ouders van thuisblijvende kinderen contact hadden. Met deze ouders hadden zij afspraken gemaakt om de kinderen zo spoedig mogelijk weer naar school te laten komen. Schoolleiders en de leerplichtambtenaren hadden met elkaar contact over de thuisblijvers. Voor alle schoolbesturen gold dat er geen maatregelen werden genomen tegen ouders die hun kinderen thuishielden. In opdracht van Minister van Onderwijs, Arie Slob, werden er geen sancties opgelegd vanuit leerplicht als ouders de leerlingen thuis hielden. De actie van de leerplichtambtenaar bleef gericht op gedeelde maatschappelijke zorg, waarbij het contact met de ouders

en/of leerling centraal stond. Vanaf 8 juni 2020 kregen de basisscholen toestemming om helemaal open te gaan zodat kinderen niet meer thuis hoefden te blijven.

Per 2 juni 2020 mochten de leerlingen in het voortgezet (speciaal) onderwijs weer naar school, maar leerlingen en onderwijspersoneel moesten 1,5 meter afstand houden. Dat betekende dat in de praktijk niet alle leerlingen tegelijk op school konden zijn en er speciale looproutes in de scholen werden gemaakt. Als de leerlingen niet op school waren volgden zij het onderwijsprogramma op afstand dat de school aanbood. De centrale examens gingen niet door. Het schoolexamen werd de basis voor het diploma. Ook de gangbare diploma-uitreiking kon niet doorgaan, maar werd door iedere school op zijn eigen wijze ingevuld.

Vanaf 8 juni 2020 kregen de basisscholen toestemming om helemaal open te gaan zodat kinderen niet meer thuis hoefden te blijven. Per 15 juni 2020 mocht het middelbaar beroepsonderwijs en het hoger onderwijs (hbo en universiteiten) weer beperkt starten met toetsing, tentamens, praktijklessen en begeleiding van kwetsbare studenten op de instelling. Studenten volgden het onderwijs op de instelling volgens het rooster. Als de studenten niet op school waren volgden zij het onderwijs op afstand dat de onderwijsinstelling aanbood. Middelbare scholen mochten na de zomervakantie weer open.

Zolang als dat de regering het nodig acht mogen volwassenen en kinderen met gezondheidsklachten passende bij het coronavirus niet naar school komen. De tijd zal leren hoe lang dit nog gaat duren. Al met al was het een bijzonder bewogen schooljaar voor het onderwijspersoneel, de leerlingen, hun ouders en leerplicht dat we niet snel zullen vergeten en de geschiedenisboeken in gaat.

Bijzondere omstandigheden en verzoeken: Leerplichtwet of toch maatwerk?

Hoewel de meeste leerplichtambtenaren in de BAR-organisatie al jaren werkzaam zijn, staan zij nog regelmatig voor verrassingen, omdat het vak maatwerk vereist. Dit schooljaar werden zij verrast door de maatregelen die de regering had ingevoerd om de verspreiding van COVID19 te beperken. Niet alleen voor de scholen, leerlingen en ouders verliep het jaar daarom anders maar ook voor de leerplichtambtenaren. De leerplichtwet, met betrekking tot ongeoorloofd verzuim, viel immers niet te handhaven, maar ook de scholen wilde graag weten waar ze aan toe waren. Wat mochten ze wel of niet van hun leerlingen verlangen, welke regels golden er nu wel en niet? Konden ze bij de leerplicht aankloppen als de leerlingen hun lessen op afstand niet volgden? Veel scholen zijn door de leerplichtambtenaren van adviezen voorzien, zij zijn met elkaar in gesprek gebleven, ook toen de scholen weer (deels) open mochten en niet alle leerlingen naar school kwamen.

In de loop van het voorjaar gaven de rechtbanken aan geen leerplichtzittingen meer te voeren. Dit had als gevolg dat alle processen-verbaal die net waren ingestuurd voorlopig niet in behandeling zouden worden genomen. En wat te doen met de processen-verbaal die nog opgemaakt moesten worden? Naar alle waarschijnlijkheid gaat het arrondissement van Rotterdam per oktober 2020 per week 1x leerplichtzittingen voeren om dit daarna weer langzaam uit te breiden. De meest ernstige zaken (multi-probleem) zullen mogelijk voorrang krijgen op de minder ernstige zaken.

Behalve de maatregelen waar heel Nederland dit schooljaar mee te maken kreeg komen er jaarlijks ook bijzondere verzoeken bij leerplicht binnen. Verzoeken om tijdelijk of eerder te stoppen met school, wegens creatief- of sporttalent of omdat het idee van een vervolgopleiding in het buitenland aantrekkelijk is. Ouders die hun leerplichtige kinderen willen meenemen op wereldreis of voor hun werk een langere periode naar het buitenland moeten. Leerlingen die rond de kerstvakantie ontdekken dat ze een verkeerde opleiding hebben gekozen en graag iets anders wilden gaan doen. Maar ook leerlingen die gedurende het schooljaar langdurig ziek worden, hoe kunnen zij het onderwijs blijven volgen en zo min mogelijk achterop raken?

Uitzonderlijke situaties en aanvragen van ouders/leerlingen, staan niet geregeld in de Leerplichtwet. Leerplichtambtenaren bespreken casuïstiek en adviseren elkaar onderling. De brancheorganisatie Ingrado biedt de leerplichtambtenaren regelmatig juridisch advies. Het Openbaar Ministerie is ook een veel geraadpleegde vraagbaak evenals de Onderwijsinspectie. Kortom: De leerplichtwet en de MAS (methodische aanpak schoolverzuim) zijn goede richtlijnen voor een gedegen advies naar leerlingen, ouders en scholen, maar het blijft maatwerk.

Samenwerken met wie en waarom?

De leerplichtambtenaren werken met diverse netwerkpartners samen in het belang van de leerlingen. Iedere leerling heeft recht op onderwijs dat past bij zijn/haar niveau en soms is dat een zoektocht voor ouders en leerlingen, maar ook voor de betrokken netwerkpartners. Wanneer een leerling niet op een eenvoudige wijze kan meestromen in het onderwijs is er regelmatig maatwerk nodig om te voorkomen dat de leerling uitvalt. In eerste instantie doen de scholen en de samenwerkingsverbanden daar enorm hun best voor, maar in enkele situaties blijkt dat toch niet voldoende. Andere netwerkpartners werken en denken dan mee om deze leerlingen te voorzien in hun onderwijsbehoefte en om deze zo goed en snel mogelijk te realiseren. Soms zijn situaties zijn zo complex dat er ook juridische informatie wordt ingewonnen en er overleggen plaatsvinden om 'out of de box' tot een oplossing te komen. Leerplicht is een gelijkwaardige partner in dit geheel die, waar nodig, de netwerkpartners met elkaar verbindt en de wettelijke kaders niet uit het oog verliest. Op die manier staan leerlingen, ouders en scholen er niet alleen voor, we doen het gezamenlijk.

Collega's Leerplicht

Iedere 6 weken komt team leerplicht van de BAR-organisatie bij elkaar. Bij complexe zaken worden de collega's regelmatig tussentijds geraadpleegd. Daarnaast vindt er ook 4x per jaar een regionaal overleg plaats met leerplichtambtenaren uit de regio.

Scholen

De leerplichtambtenaren hebben met name contact met de verzuimcoördinatoren, zorgcoördinatoren, mentoren en directie van een school om het verzuim van een leerling te bespreken. Leerplicht werkt met vaste contactpersonen voor de scholen die binnen de gemeente gehuisvest zijn.

Wijkteam

Leerplicht werkt regelmatig samen met de Wijkteams, vooral sinds de inwerkingtreding van de MAS (Methodische Aanpak Schoolverzuim). Voordat de leerplichtambtenaar besluit om proces-verbaal op te maken, wordt er contact gelegd met het Wijkteam (na toestemming ouder/leerling). Dit geldt echter alleen voor relatief verzuim. Bij luxeverzuim en absoluut verzuim is er geen samenwerking nodig en kan leerplicht zonder overleg handhaven.

RIBA

Het 'Samenwerkingsverband Passend Onderwijs RiBA' kan de behoefte van een leerling aan extra ondersteuning samen met de basisschool oppakken. Zo kunnen er extra middelen ter beschikking worden gesteld en deskundigen worden ingeschakeld. RiBA werkt onder meer met kinderpsychologen en gespecialiseerde leerkrachten die ambulante ondersteuners worden genoemd.

KoersVO

Koers VO is het samenwerkingsverband passend voortgezet onderwijs in de regio rond Rotterdam. Het samenwerkingsverband is de enige partij die een besluit mag nemen over of een leerling onderwijs mag volgen op een school voor speciaal onderwijs (vso-school) en een toelaatbaarheidsverklaring VSO (TLV- vso) afgeeft.

RMC (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie)

De RMC-taak wordt uitgevoerd door 'De Jonge Krijger' en is er op gericht zo veel mogelijk voortijdig schoolverlaters van 18 jaar en ouder te begeleiden naar een startkwalificatie. De Jonge Krijger werkt nauw samen met de leerplichtambtenaar, omdat zij ook hulp kunnen bieden aan jongeren van 16 en 17 jaar middels trajecten en projecten. Er vindt structureel overleg plaats tussen de leerplichtambtenaar en De Jonge Krijger.

CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin)

School kan de jeugdverpleegkundige en jeugdarts inschakelen voor onderzoek naar zorgwekkend of twijfelachtig ziekteverzuim. Indien ziekteverzuim ongeoorloofd blijkt te zijn wordt de leerplichtambtenaar erbij betrokken door school. Bij corona-angst kan de jeugdverpleegkundige hierover het gesprek aan gaan met ouders en leerlingen en hun hierin adviseren.

Ingrado

Deze brancheorganisatie informeert de leerplichtambtenaren over alle maatschappelijke en wettelijke ontwikkelingen op het gebied van leerplicht. Tevens kunnen leerplichtambtenaren juridisch advies inwinnen bij complexe casussen. Jaarlijks verzorgt Ingrado een actualiteitendag voor de leerplichtambtenaren.

Wethouder

Casussen waarvan leerplicht vermoedt dat de wethouder geïnformeerd dient te worden, zullen anoniem besproken worden. Beleidszaken worden met de wethouder onderwijs afgestemd.

OM (Openbaar Ministerie)

De leerplichtambtenaar kan, bij twijfel of er gehandhaafd moet worden, altijd advies vragen bij het Openbaar Ministerie. Tevens informeert de leerplichtambtenaar de officier van justitie over de stand van zaken bij lopende processen-verbaal voor een rechtszitting.

JBRR (Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond)

De leerplichtambtenaar kan voor advies terecht bij de voorzitter van JBRR. Ook kunnen er casussen worden ingebracht door leerplicht.

Driehoeksoverleg

Hierin bespreekt de leerplichtambtenaar opgemaakte processen-verbaal voor relatief verzuim en de aanpak van complexe zaken.

Ketenoverleg

Leerplicht heeft elke 6 weken overleg met de regisseur jeugd & veiligheid, waarbij casussen besproken worden met o.a. Halt, Pak je Kans, Politie, jeugdreclassering en medewerker huiselijk geweld.

SVB (Sociale Verzekeringsbank)

Bij vermissing van leerling/gezin of bij vermoedelijk vertrek naar het buitenland wordt de SVB ingelicht. Zij kunnen de kinderbijslag stopzetten. Op deze manier wordt men gestimuleerd contact op te nemen, waardoor betrokkenen wellicht kunnen worden getraceerd.

BRP (Basis Registratie Personen)

Bij vermissing van een leerling of het gezin neemt de leerplichtambtenaar contact op met de collega's van BRP. Zij doen een adresonderzoek. Ook bij vrijstelling artikel 5 onder c wordt de BRP ingelicht. Voorwaarde bij deze vrijstelling is, dat de leerling 1/3 van het jaar in Nederland moet verblijven. Wanneer niet aan deze voorwaarde kan worden voldaan, moet de leerling worden uitgeschreven uit de BRP.

SISA

SISA staat voor 'SamenwerkingsInstrument Sluitende Aanpak' en is een computersysteem waarin professionals kunnen signaleren dat zij betrokken zijn bij een kind van 0 tot 23 jaar. Op deze manier kunnen professionals met elkaar afstemmen om de best mogelijke begeleiding te bieden.

In SISA staat geen inhoud, geen dossier. Een professional signaleert alleen dat hij of zij betrokken is, niet waarom! Met SISA wordt alleen bijgehouden of er meerdere professionals op hetzelfde moment bij hetzelfde kind betrokken zijn.

Via SISA werken organisaties, die met kinderen werken nauw samen. Met elkaar vormen zij een sluitend netwerk om de kinderen die risico's lopen of problemen hebben te signaleren en te begeleiden.

Voor iedereen die met (risico-)jeugd te maken heeft is SISA belangrijk gereedschap. SISA richt zich op alle instellingen, organisaties en gemeentelijke diensten die de betreffende kinderen en eventueel hun gezinnen via een op maat gesneden traject ondersteuning bieden en begeleiden. Door vroegtijdig te signaleren en begeleiding te bieden kan erger worden voorkomen.

In 2019 hebben alle op SISA aangesloten organisaties in totaal 75.778 signalen afgegeven. Ten opzichte van het totaal afgegeven signalen in 2018 (73.593 signalen) is dit een vermeerdering van 2.185 signalen. Het ging hierbij om 40011 unieke cliënten.

(bron: <http://www.sisarotterdam.nl>)

Totaal unieke cliënten 40011	
22791 man	
17220 vrouw	
0 t/m 3 jaar	4428
4 t/m 12 jaar	15432
13 t/m 17 jaar	10531
18 t/m 22 jaar	9620

Aanpak schoolverzuim en overige werkzaamheden leerplichtambtenaren

Scholen zijn wettelijk verplicht een melding van schoolverzuim via DUO te doen als er bij een leerling sprake is van 16 uur verzuim in vier aaneengesloten weken. Duo splitst de verzuimmeldingen vervolgens op per gemeente. Zo ontvangt iedere gemeente de verzuimmeldingen die van toepassing zijn op leerlingen die als woonachtige ingeschreven zijn in haar gemeente.

De leerplichtambtenaren onderzoeken de verzuimmelding door aanvullende informatie op te vragen bij de desbetreffende school, denk aan verzuimoverzichten en redenen voor het verzuim. Indien de leerling regelmatig te laat in de les komt of spijbelt heet dit relatief verzuim. Wanneer een leerling zonder toestemming van school of de leerplichtambtenaar buiten de schoolvakantie afwezig is in verband met vakantie of een dagje weg, dan heet dit luxeverzuim. En als een leerling leerplichtig is, maar niet op een opleiding staat ingeschreven dan is er sprake van absoluut verzuim.

Soms is er voorscholverzuim een verklaarbare reden, daarom worden ouders en leerling geïnformeerd over het bij school geregistreerde verzuim. In enkele situaties stuurt de leerplichtambtenaar in eerste instantie een kennisgevingsbrief, maar in de meeste gevallen worden leerling en ouders door de leerplichtambtenaar uitgenodigd voor een gesprek over het gemelde verzuim.

De leerplichtambtenaar heeft een discretionaire bevoegdheid, dit betekent dat hij/zij een beslissingsruimte heeft om naar eigen inzicht een besluit te nemen.

Naar aanleiding van het verzuimgesprek kunnen de leerling en/of ouders worden geadviseerd om hulpverlening/zorg in te schakelen om het verzuim te stoppen. Indien de leerplichtambtenaar de indruk heeft dat het verzuim verwijtbaar is en zorg niet voorliggend is, zal de leerplichtambtenaar een waarschuwing afgeven. Als het ongeoorloofde verzuim na het verzuimgesprek en de waarschuwing verder oploopt is de leerplichtambtenaar voor de uitvoering van zijn/haar taak bevoegd om een sanctie op te leggen. Deze sanctie moet in verhouding staan met de situatie. Dit noemen we proportioneel en subsidair. Een sanctie voor alleen de leerling kan in de vorm van een doorverwijzing naar Bureau Halt of Pak je Kans.

Een sanctie voor leerling en/of ouders kan in het uiterste geval middels het opleggen van een proces-verbaal. Bij een proces-verbaal gaat er ook een afschrift naar de Raad voor de Kinderbescherming. De Raad voor de Kinderbescherming doet vervolgens onderzoek naar de gezinssituatie van de leerling en adviseert het OM. De leerling en ouders worden opgeroepen om zich voor de Rechter te verantwoorden. De Rechter kan bijvoorbeeld een maatregel hulp en steun opleggen (Jeugdreclassering). Ook kan er een werk- of leerstraf worden opgelegd aan de leerling. Aan ouders kan een boete worden opgelegd. Ook kunnen ouders worden verplicht om deel te nemen aan trainingen (gedragsinterventie) samen met hun kind. Als ouders en/of de leerling niet meewerken aan de straf, kan detentie het gevolg zijn.

Tijdens dit traject voorziet de leerplichtambtenaar de officier van Justitie van informatie over de laatste stand van zaken met betrekking tot het verzuim en/of een eventueel zorgtraject.

Behalve de dat de leerplichtambtenaar zich bezig houdt met de afhandeling van de verzuimmeldingen en handhaving van de Leerplichtwet, is hij/zij ook betrokken bij casussen waarbij leerlingen om allerlei verschillende redenen van school dreigen uit te vallen of zijn uitgevallen. De leerplichtambtenaar probeert door bemiddeling en samenwerking met andere netwerkpartners te voorkomen dat deze leerlingen thuis komen te zitten of anders zo kort mogelijk thuiszitten. Er is niet altijd snel een passende oplossing te vinden, omdat het voor iedere leerling om maatwerk gaat.

In enkele situaties is het voor ouders mogelijk om een vrijstelling tot schoolinschrijving of vervangende leerplicht voor hun kind aan te vragen. De leerplichtwet voorziet in verschillende mogelijkheden. Wanneer de leerplichtambtenaar een verzoek ontvangt toetst hij de aanvraag op volledigheid. Tevens neemt de leerplichtambtenaar contact op met ouders om het verzoek te bespreken en/of er andere mogelijkheden zijn. De leerplichtambtenaar heeft tot doel om ieder kind en iedere leerling tot zijn of haar hoogst haalbare niveau van onderwijs te laten genieten. Daarom zal de leerplichtambtenaar altijd zeer nauwkeuring beoordelen of het afgeven van een vrijstelling of vervangende leerplicht de enige overgebleven oplossing is.

In dit jaarverslag presenteren wij de resultaten van afgelopen schooljaar. Te beginnen met het aantal meldingen/dossiers per verzuimtype:

Absoluut verzuim

Er is sprake van absoluut verzuim als het leerplichtige of kwalificatieplichtige kind niet staat ingeschreven op een erkende onderwijsinstelling. De ouder(s) zijn hiervoor verantwoordelijk

	2018 - 2019	2019 - 2020
PO	4	1
VO	3	1
MBO	0	0
Totaal	7	2

Relatief verzuim

Bij relatief verzuim staat de leerplichtige of kwalificatieplichtige leerling wel ingeschreven op een onderwijsinstelling, maar verzuimt zonder geldige reden les- of praktijktijd. Er wordt door school een verzuimmelding gedaan wanneer een leerling 16 uur in 4 opeenvolgende weken ongeoorloofd van school heeft verzuimd en/of meerdere keren te laat in de les is verschenen.

Het aantal meldingen relatief verzuim 2019-2020 betref het aantal DUO-meldingen, dus niet het aantal unieke leerlingen waarvoor een melding is ontvangen. Het kan voorkomen dat voor één leerling meerdere verzuimmeldingen zijn gedaan bij aanhoudend verzuim. Wegens de corona-maatregelen werd vanaf half maart 2020 het onderwijs tijdelijk stilgelegd en kort daarop op afstand verzorgd, dit is van invloed op de cijfers voor het relatief verzuim.

	2018 - 2019	2019 - 2020
PO	11	12
VO	99	49
MBO	71	72
Totaal	181	133

Luxe verzuim

In het geval van luxe verzuim is er sprake van ongeoorloofde afwezigheid waarbij zonder toestemming van het hoofd van de school (bij 10 dagen of minder) dan wel zonder toestemming van de leerplichtambtenaar (bij 11 dagen of meer) buiten de vastgestelde schoolvakanties om van school wordt verzuimd. Hierbij prevaleert vaak het eigen belang (vaak ten behoeve van vakantie) van ouder(s) of jongere boven dat van het schoolbezoek. Dit verzuim wordt door school via DUO gemeld aan de leerplichtambtenaar.

Sinds wij onze basisscholen van advies voorzien bij de verlofaanvragen van minder dan 10 lesdagen, zagen wij de aantallen verlofaanvragen elk jaar dalen. In 2018-2019 adviseerden wij 214 verlofaanvragen en in 2019-2020 waren dit er 148. De daling van dit aantal is mede veroorzaakt door de coronamaatregelen. Hierdoor konden mensen minder op vakantie en werden er minder verloven aangevraagd. Met de verlofprocedure waarin wij de basisscholen adviseren, willen wij samen met de scholen bereiken dat elk kind zoveel mogelijk profiteert van het aangeboden onderwijs. Aanvragen van meer dan 10 schooldagen worden door Leerplicht afgehandeld. Dit schooljaar ontvingen wij 6 verlofaanvragen.

	2018 - 2019	2019 - 2020
PO	20	15
VO	12	0
MBO	0	0
Totaal	32	15

Kennisgevingsbrief

Niet elke melding geeft aanleiding tot een persoonlijk gesprek. In een aantal situaties is er sprake van licht verzuim en volstaat, nadat er informatie bij de school is opgevraagd, soms een kennisgevingsbrief. In deze brief vertelt de leerplichtambtenaar aan de leerling en/of ouder(s) dat school het verzuim heeft gemeld bij leerplicht. We adviseren leerling en/of ouder(s) in gesprek te gaan met school over het gemelde schoolverzuim. Als een leerling na de kennisgevingsbrief weer gaat verzuimen volgt er wel een gesprek met leerplicht. Tot 2019-2020 zijn er wel kennisgevingsbrieven afgegeven aan leerlingen en/of ouders, maar waren deze niet bijgehouden per onderwijssoort, daarom ontbreken deze aantallen van voorgaand schooljaar.

	2018 - 2019	2019 - 2020
PO	-	7
VO	-	23
MBO	-	13
Totaal	35	43

Waarschuwing

Wanneer een leerling en/of ouders voor de eerste keer in aanraking komen met leerplicht en er blijken na een gesprek geen directe zorgen, dan volstaat de leerplichtambtenaar met een waarschuwing. De school van de leerling wordt in kennis gesteld van deze waarschuwing en dit wordt geregistreerd in het leerplichtsysteem. Bij voortdurend of terugkerend verzuim gaat de leerplichtambtenaar opnieuw in gesprek met de leerling, ouder(s), school en eventuele andere betrokkenen. Soms is aanmelding bij het Wijkteam (bij relatief verzuim) een optie. Soms blijkt dat er al verschillende hulpinstaties zijn betrokken. Wanneer blijkt dat de leerling en/of ouder(s) niet meewerken met de hulpverlening dan kan de leerplichtambtenaar opschalen naar het Jeugdbeschermingsplein of zo nodig proces-verbaal tegen de leerling en/of ouder(s) opmaken. In deze gevallen is er geen sprake meer van vrijwillige hulpverlening, maar zullen leerling en/of ouders de opgelegde hulp moeten accepteren.

	absoluut verzuim		relatief verzuim		luxeverzuim	
	2018-2019	2019-2020	2018-2019	2019-2020	2018-2019	2019-2020
PO	0	1	6	0	9	5
VO	1	1	64	14	3	0
MBO	0	0	34	20	0	10
totaal	1	2	104	34	12	15

Halt-verwijzing

Als leerlingen van 12 jaar en ouder vaak spijbelen, kan de leerplichtambtenaar hen verwijzen naar Halt, waarna een passende Halt-straf volgt. Leerlingen komen pas bij Halt als de school en de leerplichtambtenaar verschillende maatregelen hebben getroffen om het relatief verzuim te stoppen, zonder dat die resultaat hebben opgeleverd. Leerlingen worden bij Halt geconfronteerd met de gevolgen van hun verzuimgedrag en zij krijgen de kans de zaak weer recht te zetten. Halt biedt een persoonsgerichte aanpak en levert maatwerk. De ouders spelen daarbij een belangrijke rol. De Halt-straf bestaat uit drie gesprekken, digitale leeropdrachten en het aanbieden van excuses (of een werkopdracht).

	2018-2019	2019-2020
PO	0	0
VO	1	5
MBO	0	0
totaal	1	5

Pak Je Kans

Om relatief schoolverzuim te bestrijden heeft de leerplichtambtenaar de mogelijkheid om Pak Je Kans in te zetten. Pak Je kans heeft als doel te voorkomen dat problemen verergeren, door vroegtijdige signalering van probleemgedrag en risico's. De interventie van Pak Je Kans vindt snel plaats. De hulpverlening wordt binnen enkele werkdagen opgestart en duurt maximaal dertien weken. Pak Je Kans is bedoeld voor leerlingen van 4 tot 18 jaar die thuis, op straat, op school en/of op hun werk zorgwekkend signaalgedrag laten zien en problemen ondervinden of veroorzaken. Pak Je kans biedt screenings en hulpverleningstrajecten aan. Ook kan de Pak Je Kans medewerker bemiddelen om te zorgen dat de gewenste hulp op gang komt en/of de leerlingen motiveert de geboden hulp te accepteren.

	2018-2019	2019-2020
PO	0	0
VO	2	0
MBO	0	1
totaal	2	1

Proces-verbaal

Schoolverzuim is een overtreding. Hiervoor kunnen ouders worden vervolgd en/of leerlingen vanaf 12 jaar.

Absoluut verzuim

Wanneer een kind niet staat ingeschreven bij een school komt het proces-verbaal voor rekening van de ouders. Wanneer een kind wordt thuisgehouden, worden de ouders in principe altijd vervolgd.

Relatief verzuim

Spijbelen komt voor rekening van de leerling (mits 12 jaar of ouder), als het spijbelen aan zijn of haar eigen gedrag te wijten is. De ouders worden in principe alleen vervolgd als het spijbelen mede door hen veroorzaakt is. Wanneer zij al van alles hebben geprobeerd om hun kind naar school te krijgen, worden zij niet vervolgd. Voordat er proces-verbaal wordt opgemaakt, doet de leerplichtambtenaar onderzoek naar de oorzaak en de achtergronden van het spijbelen en welke oplossingen er mogelijk zijn. De leerplichtambtenaar schakelt zo nodig hulpverlening en/of het wijkteam in. Als betrokkenen hulp weigeren, onvoldoende meewerken of als een straf gewenst is, maakt de leerplichtambtenaar een proces-verbaal op, dit wordt opgestuurd naar het Openbaar Ministerie (OM).

Luxeverzuim

Op vakantie gaan buiten de schoolvakantie zonder toestemming van de school of leerplichtambtenaar komt voor rekening van de ouders. In de meeste gevallen wordt luxeverzuim bestraft met een geldboete of soms een taakstraf. Bij recidive (eerste keer) binnen 5 jaar wordt de boete verhoogd met 50% per kind per dag, bij meerdere malen wordt de boete verhoogd met 100% per kind per dag.

	absoluut verzuim		relatief verzuim		luxeverzuim			
	2018-2019	2019-2020	2018-2019	2019-2020	2018-2019	2019-2020		
PO	0	0	PO	0	0	PO	6	3
VO	1	0	VO	6	1	VO	5	0
MBO	0	0	MBO	1	2	MBO	0	0
totaal	1	0	totaal	7	3	totaal	11	3

Bemiddelingen

De leerplichtambtenaar is er niet alleen om leerlingen aan te spreken die spijbelen. Hij/zij wil ook zorgen dat leerlingen niet uitvallen op school. Soms is de verhouding tussen school/ouder/leerling verstoord en komen zij er samen niet meer uit. De leerplichtambtenaar kan ook hier een rol spelen. Er is in dat geval door school geen verzuimmelding gedaan bij DUO, maar de leerplichtambtenaar is wel betrokken bij de casus. Door de samenwerking te zoeken met school, ouders, leerling en eventuele netwerkpartners kan wellicht een oplossing worden gevonden, zodat kan worden voorkomen dat leerlingen verzuimen en de school verlaten zonder diploma.

	2018 - 2019	2019 - 2020
PO	41	23
VO	96	21
MBO	44	14
Totaal	181	58

Gedoogbeschikking

Leerlingen die onder de kwalificatieplicht vallen, maken soms een verkeerde studiekeuze waardoor ze vroegtijdig willen stoppen met hun opleiding. In eerste instantie moeten de school, de leerling en zijn of haar ouders zoeken naar een passende oplossing om ervoor te zorgen dat de leerling de opleiding blijft volgen. Maar als alle mogelijkheden zijn bekeken en alle partijen tot de conclusie komen dat het beter is voor de leerling om tijdelijk te gaan werken, biedt de Leerplichtwet geen ruimte om voor de rest van het jaar een vrijstelling te verlenen. Een gedoogbeschikking biedt in zo'n geval wel uitkomst. Dit kan alleen wanneer de leerling een arbeidsovereenkomst heeft voor de rest van het schooljaar en een inschrijving op een opleiding voor het volgende schooljaar. De leerling toont hiermee aan dat hij/zij werkt en dat hij/zij het komende schooljaar weer naar school gaat. Sinds 2018-2019 wordt de gedoogvrijstelling afgehandeld door de school, maar scholen pakken hierin hun rol nog onvoldoende op. Om de ontwikkeling van de leerling niet te frustreren en het voortijdig schoolverlaten te voorkomen, biedt leerplicht excellent maatwerk in het belang van de leerling.

	2018- 2019	2019 - 2020
PO	0	0
VO	0	0
MBO	1	1
Totaal	1	1

Thuiszitters

Een thuiszitter is een leerling tussen de 5 en 18 jaar, die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en zonder geldige reden meer dan 4 weken verzuimt of die niet ingeschreven staat (absoluut verzuimer). De leerling heeft geen ontheffing/vrijstelling van geregeld schoolbezoek wegens het volgen van ander onderwijs (bron Ingrado).

	2018 - 2019	2019 - 2020
PO	1	1
VO	5	1
MBO	1	1
Totaal	7	3

De leerplichtambtenaren nemen deel aan een overleg dat voor deze groep leerlingen is georganiseerd. Hierin wordt nauw samengewerkt met de Samenwerkingsverbanden Riba (basisonderwijs) en KoersVO (Voortgezet onderwijs). Tijdens dit overleg worden de betreffende leerlingen besproken en wordt er gezocht naar een passende oplossing.

Variawet

Het is mogelijk om meer maatwerk in onderwijstijd te bieden voor leerlingen die tijdelijk geen onderwijs kunnen volgen op reguliere en speciale basis- en voortgezet onderwijs scholen. De Variawet biedt de mogelijkheid om tot onderwijstijdverkorting te komen. Deze onderwijstijdverkorting kan door de scholen worden aangevraagd bij de inspectie van het onderwijs. De leerplichtambtenaar heeft hier geen rol in, maar adviseert de scholen als zij deze mogelijkheid over het hoofd zien.

Verwijderingen

Een verwijdering is een besluit van school om de leerling, wegens een bepaalde gedraging, niet meer toe te laten tot de lessen en tot de school.

De school zal een andere school/instelling moeten vinden die bereid is de leerling toe te laten. Tot die tijd is de school verantwoordelijk voor het bieden van onderwijs. Een besluit tot verwijdering moet van tevoren, met redenen omkleed, schriftelijk aan ouders worden gestuurd. Vervolgens krijgen ouders de gelegenheid om hun zienswijze op het voorgenomen besluit kenbaar te maken. Als ouders bezwaar maken tegen een besluit van verwijdering, moet de school binnen het verstrijken van de bezwaartermijn, een besluit nemen op dit bezwaar. Mocht ouder, nadat

de school een andere school bereid heeft gevonden de leerling toe te laten, hun medewerking weigeren dan komt de leerling in beeld bij Leerplicht.

Vrijstellingen Artikel 5 onder a

De ouder(s) zijn vrijgesteld van de verplichting om te zorgen dat hun kind op een school staat ingeschreven, zolang hun kind op lichamelijke of psychische gronden niet geschikt is om tot een school of instelling te worden toegelaten. Dit wordt beoordeeld door een door burgemeester en wethouders aangewezen onafhankelijk arts of psycholoog. In 2019-2020 zijn vijf vrijstellingen verleend voor art 5 onder a.

	2018-2019	2019-2020
PO	8	3
VO	0	2
MBO	0	0
totaal	8	5

Vrijstellingen Artikel 5 onder b

De ouder(s) zijn vrijgesteld van de verplichting om te zorgen dat hun kind op een school staat ingeschreven, zolang zij tegen de richting van het onderwijs zijn dat wordt aangeboden op de scholen die binnen redelijke afstand van de woning liggen en waarop het kind geplaatst zou kunnen worden. Wanneer het kind in het voorgaande schooljaar op een school ingeschreven heeft gestaan, kan het beroep op vrijstelling niet worden gehonoreerd. In 2019-2020 zijn twee vrijstellingen artikel 5 onder b verleend.

	2018-2019	2019-2020
PO	2	2
VO	0	0
MBO	0	0
totaal	2	2

Vrijstellingen Artikel 5 onder c

De ouder(s) zijn vrijgesteld van de verplichting om te zorgen dat hun kind op een school staat ingeschreven, zolang hun kind als leerling van een school buiten Nederland staat ingeschreven en deze school geregeld bezoekt. Dit regelmatige schoolbezoek moet worden aangetoond via rapporten of een verklaring van het hoofd van de school. Bovendien moet hun kind voldoen aan de voorwaarden van de Wet Basisregistratie Personen (men moet minimaal een derde van een jaar in Nederland verblijven). In 2019-2020 is geen vrijstelling art 5 onder c verleend

Vrijstellingen Artikel 15

In andere gevallen dan genoemd in artikel 5 kunnen burgemeester en wethouders op grond van bijzondere omstandigheden vrijstelling verlenen van de inschrijvingsplicht, als wordt aangetoond, dat de leerling op andere wijze voldoende onderwijs geniet. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een interne bedrijfsopleiding. Volledig leerplichtigen leerlingen kunnen geen gebruik maken van deze vrijstellingsmogelijkheid. In 2019-2020 is geen vrijstelling artikel 15 verleend

Vrijstellingen Artikel 5a

Ouder(s) zijn vrijgesteld van de verplichting om te zorgen, dat hun kind als leerling van een school staat ingeschreven, zolang zij een trekkend bestaan leiden, waarbij hun kind hen vergezelt. Tot ouders met een trekkend bestaan worden gerekend kermisexploitanten of circusmedewerkers. Zij leiden gedurende de maanden maart tot en met oktober een trekkend bestaan. Dit geldt alleen voor kinderen in het basisonderwijs (Besluit trekkende bevolking, Wet Primair Onderwijs). De vrijstelling wordt opgeschort als er binnen een straal van vijf kilometer van de standplaats een zogenoemde "rijdende school" voor deze kinderen is. In 2019-2020 is geen vrijstelling artikel 5a verleend.

Vervangende leerplicht Artikel 3a

Wanneer een leerling de leeftijd van 14 jaar heeft bereikt en is vastgesteld dat hij of zij niet geschikt is om volledig dagonderwijs op een school te volgen, kunnen burgemeester en wethouders toestaan dat de jongere op school een programma volgt, dat naast algemeen vormend onderwijs en op het beroep gericht onderwijs, tevens praktijktijd bevat. Dit programma bestaat uit het verrichten van lichte arbeid naast en in samenwerking met het onderwijs. In 2019-2020 is geen vrijstelling artikel 3a verleend.

Vervangende leerplicht Artikel 3b

Voor het laatste schooljaar kunnen burgemeester en wethouders op verzoek van ouder(s) toestaan, dat de inschrijving van de jongere aan een school voor voortgezet onderwijs, wordt vervangen door de inschrijving als leerling van een MBO. In 2019-2020 is een vrijstelling artikel 3b verleend.

	2018-2019	2019-2020
PO	0	0
VO	0	1
MBO	0	0
totaal	0	1

VRIJSTELLING

Casus "Relatief verzuim". (leerplichtambtenaar)

Betreft; Jongere woonachtig bij ouders. Geen hulpverlening aanwezig

Wat vooraf ging in schooljaar 2018 – 2019:

Oktober 2018; ouder nam contact op met leerplicht. Jongere volgde onderwijs op een VO school in Rotterdam, maar stapte over naar een school in Spijkenisse. De reden van de overstap was dat het profiel dat de jongere wilde volgen niet gevolgd kon worden. De andere school had wel het betreffende profiel. Echter kon jongere niet omgaan met de vorm van lesgeven en ouder was bang dat jongere zou gaan verzuimen. Terugkeer naar de vorige school was geen optie meer. Ouder begon te huilen en te schreeuwen en riep dat ik het moest oplossen. Ik vertelde ouder dat ik geen school kon dwingen een leerling weer terug te nemen, maar dat ik contact ging opnemen met de betreffende school. De vorige school vertelde mij dat zij jongere niet meer gingen terugnemen. Zij vonden dit niet pedagogisch verantwoord, daarnaast zat de klas vol. Vervolgens nam ik contact op met de huidige school. School herkende mijn verhaal niet. Er was nog geen schoolverzuim, wel was jongere gisteren en vandaag ziek. School zou jongere goed in de gaten houden. Voor leerplicht verder geen bemoeienis, omdat er geen ongeoorloofd schoolverzuim was. Ik probeerde ouder diverse malen te bellen maar kreeg geen contact. Uiteindelijk sprak ik een bericht in waarin ik ouder adviseerde een afspraak te maken met school. Na een week of vier nam ouder contact met mij op. Ouder vertelde dat jongere erg ongelukkig was. Ik adviseerde ouder een afspraak te maken met school, wellicht kon School Maatschappelijk Werk iets betekenen. Ook noemde ik het wijkteam.

Januari 2019

Ik werd gebeld door school. School vroeg mij of het mogelijk was dat jongere ging werken. Dus of er een vrijstelling mogelijk was. Hierin kon ik vrij duidelijk zijn: nee dat was niet mogelijk. Het leek mij ook niet verstandig. Gelukkig was school het met mij mee eens. Daarnaast was er nu ook ongeoorloofd verzuim. Nu kon ik het gesprek aangaan.

Februari 2019; ik voerde een gesprek met jongere en ouder. Jongere wilde naar het MBO, echter kon dit pas in september. Jongere vroeg mij om een vrijstelling. Hiervoor gaf ik geen toestemming. Jongere kreeg een waarschuwing. Hulpverlening werd ook aangeboden.

In maart 2019 ontving ik weer een verzuimmelding. Wederom nodigde ik ouder en jongere uit voor een gesprek. Na het schoolverzuim te hebben besproken heb ik een Pak Je Kans traject aangeboden. Pak Je Kans kon namelijk op korte termijn starten en dat is wat er nodig was. Jongere accepteerde het hulpaanbod via Pak Je Kans. Half maart ontving ik bericht van Pak Je Kans. Ouder zou niets afweten van een traject. Ik vertelde dat dit toch echt is besproken met ouder en jongere. Later hoorde ik dat het heel moeizaam verliep. Jongere zegde afspraak af omdat ze ziek was, toen was ouder weer ziek etc. etc. Uiteindelijk sloot Pak Je Kans negatief af. Omdat we tegen het einde van het schooljaar aanliepen nam ik contact op met school. Volgens school ging jongere naar het MBO. Afgesproken dat we de start van het nieuwe schooljaar afwachten.

September 2019

School nam contact op. De jongere was niet op school. Zij zou aan het werk zijn. School ging het verzuim melden.

Oktober 2019

Ouder en jongere uitgenodigd voor een gesprek. Ouder wilde afspraak verplaatsen. Op afgesproken dag kwam jongere echter alleen, ouder kon niet. Jongere komt met informatie van de Internetsite Kinderrecht. Hierin stond dat jongeren van 17 jaar mochten werken. Hieruit concludeerde jongere dat het geen probleem was om te werken. Volgens jongere was er een aanmelding voor het MBO in februari. Ik vroeg haar om e.e.a. te overleggen. Ook nam ik contact op met de Jonge Krijger, echter was er voor nu geen aanbod. Ik nam contact op met school. Op school was jongere nog steeds welkom. Ik regelde een afspraak tussen ouder en school. Van school vernam ik dat er afspraken waren gemaakt en dat jongere op 15 november weer kon starten. Eind goed al goed dacht ik.

December 2019

Van school ontving ik bericht dat jongere veel ziek werd gemeld. Tja, dan moest er een doorverwijzing komen naar de Jeugdarts. Naast ziekteverzuim was er ook sprake van ongeoorloofd verzuim. Ik nodigde ouder en jongere uit voor een verzuimgesprek op 30 december.

12 december 2019

Ik had een afspraak buiten de deur en stond op het metrostation te wachten. Ik zag tot mijn verbazing jongere op het metrostation staan op een tijdstip dat er volgens mij gewoon school was. Bij terugkomst nam ik contact op met school en hoorde dat jongere ongeoorloofd afwezig was. De afspraak van 30 december werd afgezegd i.v.m. vakantie van ouder. Nieuwe afspraak voor 16 januari.

16 januari 2020

Ouder en jongere verschenen op afspraak. Eigenlijk was ik voornemens proces-verbaal op te maken, maar gaf jongere nog een laatste kans en legde een Halt-verwijzing op.

7 februari 2020

Ik ontving een verzuimmelding van de VO-school. Echter zag ik in het systeem dat jongere ingeschreven was op een MBO 4 opleiding. Ik nam contact op met de MBO opleiding. Helaas was jongere 1 dag geweest, hadt de onderwijsovereenkomst getekend en was vervolgens niet meer verschenen. Ik nam contact op met Halt. Ik hoorde van collega Halt dat zij nog niet waren gestart omdat ouder in het buitenland verbleef. Er stond een gesprek gepland op 18 februari.

Ik nam contact op met de VO school en hoorde dat jongere toch weer was gestart. Ik informeerde het MBO dat jongere terug was naar het VO. Op 12 maart nam de VO school contact met mij op. Er was weer sprake van verzuim. Ik informeerde Halt hierover. Op 16 maart hoorde ik van Halt dat zij negatief zouden gaan afsluiten. Jongere kwam afspraken niet na en er was weer verzuim. Voor mij voldoende reden om proces-verbaal op te maken.

Tot slot

In maart kreeg het coronavirus ons in haar greep. Hierdoor kwam ons land grotendeels stil te liggen. De scholen waren gesloten. Er konden geen fysieke afspraken met jongeren en ouders worden gemaakt. Jongere is in die periode 18 jaar geworden en hierdoor niet meer leerplichtig.

Ik heb de casus voorgelegd aan het Openbaar Ministerie. Is proces-verbaal opmaken nog een optie? In deze casus adviseerde het Openbaar-Ministerie geen proces-verbaal op te maken.

Casus "Absoluut verzuim". (leerplichtambtenaar)

Wat vooraf ging in het schooljaar 2018-2019:

In het jaarverslag van 2018-2019 werd de casus absoluut schoolverzuim beschreven, hier leest u het vervolg;

De leerling stond niet ingeschreven op een school in Nederland. De ouder moest ofwel haar kind inschrijven op een school in Nederland ofwel een beroep op vrijstelling van de inschrijvingsplicht doen bij de leerplichtambtenaar. De betreffende ouder deed beiden niet, ook niet na meerdere pogingen haar hiertoe te bewegen. Het door mij ingezonden proces-verbaal absoluut verzuim, werd voorwaardelijk geseponneerd. Dit had tot gevolg dat moeder onherroepelijk zou worden gedagvaard, wanneer er voor de start van het nieuwe schooljaar geen inschrijving op een school in Nederland aanwezig was.

Vervolg schooljaar 2019-2020:

In december 2019 nam ik nogmaals contact op met de betreffende Officier van Justitie om de casus voor te leggen. Zij adviseerde mij ditmaal te focussen op de Basisregistratie Personen en niet op proces-verbaal absoluut schoolverzuim. Voor haar was duidelijk dat het kind en haar moeder niet in Nederland woonachtig waren. Bovendien had moeder een tweede kind gekregen, die niet werd ingeschreven in de Nederlandse basisadministratie. Dit was voor de Officier een reden om aan te nemen, dat de moeder en haar kinderen niet in Nederland woonden. Hoewel ik e.e.a. een opmerkelijk advies vond gezien de vorige uitspraak van het OM, nam ik contact op met de afdeling Burgerzaken. Ik stelde opnieuw een adres onderzoek in en deelde met de medewerker de benodigde informatie daarvoor.

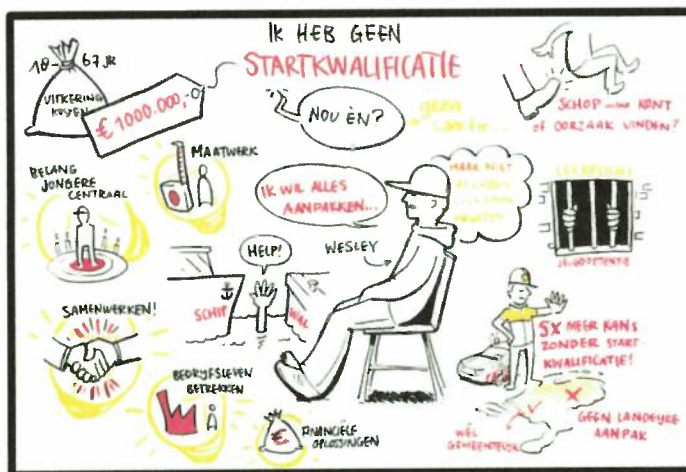
In januari 2020 werden zowel de moeder als het kind, na afronding van het onderzoek door de afdeling Burgerzaken, uitgeschreven uit de gemeentelijke basisadministratie, met alle gevolgen van dien. Het had onder meer tot gevolg dat het kind niet meer onder de Nederlandse leerplichtwet viel. Als gevolg daarvan hoefde het kind niet op een Nederlandse school te worden ingeschreven.

Voortijdig schoolverlater (VSV-er)

Voortijdig schoolverlaters zijn leerlingen tot 23 jaar die:

- het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie (een diploma voor havo, vwo of minimaal mbo niveau 2).
- langer dan een maand zonder reden van school wegblijven.

Leerlingen van het speciaal onderwijs en praktijk onderwijs die zijn uitgeschreven en niet meer kwalificatieplichtig zijn, vallen niet meer onder de werking van de leerplichtwet. De leerplichtambtenaar is dus niet meer de aangewezen persoon om deze jongeren te benaderen. Is er dan wel sprake van een VSV-er? Ja, tenzij de jongere een arbeidsovereenkomst heeft, dan is het geen VSV-er.

De aanpak van voortijdig schoolverlaten voor de leerlingen die niet meer leerplichtig of kwalificatieplichtig zijn wordt voor de gemeente Albrandswaard uitgevoerd door De Jonge Krijger. De voortijdig schoolverlaters worden door hen in beeld gehouden en gestimuleerd terug te gaan naar school. Over deze aanpak wordt jaarlijks verantwoording afgelegd. Leerplicht en De Jonge Krijger werken waar nodig nauw samen om voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Met name wanneer een verzuimende jongere al (langere tijd) bekend is bij leerplicht en de 18 jarige leeftijd bereikt.

Cijfers VSV 2017–2018 en 2018-2019

	Voorlopige cijfers VSV	
	2017-2018	2018-2019
Landelijk	1,74%	2,00%
Subregio	2,68%	2,56%
Albrandswaard	1,64%	1,41%

Tweemaal per jaar worden de VSV-cijfers bekend gemaakt; in het voorjaar worden de voorlopige cijfers gepubliceerd, in het najaar de definitieve cijfers. Zo zijn de cijfers uit de tabel van 2017-2018 inmiddels definitief, terwijl die van 2018-2019 voorlopig zijn. Uit de cijfers blijkt dat de percentages voortijdig schoolverlaters van Albrandswaard onder het gemiddelde liggen, zowel landelijk als sub-regionaal.

Casus namens jongerencoach van de Jonge Krijger over de samenwerking met leerplicht.

Een leerling verzuimt sinds de leeftijd van 17,5 jaar ineens met regelmaat. Gezien de leeftijd van de leerling, wordt het RMC, De Jonge Krijger, direct meegenomen door leerplicht in deze casus. Het is handig om direct door te pakken en niet te wachten totdat de leerling 18 wordt. Door samenwerking van de leerplichtambtenaar met de jongerencoach van De Jonge Krijger weet de leerling de regels rondom leerplichtig en krijgt de leerling hopelijk het gevoel dat er wel ruimte is om te praten.

Al snel blijkt dat de leerling last heeft van een ziekte waardoor de leerling vaak naar het ziekenhuis moet. School is hiervan niet op de hoogte. Om alles voor de leerling helder te houden zijn de volgende afspraken gemaakt:

Leerplicht houdt de eventuele nieuwe meldingen bij en de jongerencoach houdt het nauwe en laagdrempelige contact met de leerling. Teven helpen wij de leerling om het bespreekbaar te maken op school en zo voorkomen wij gezamenlijk dat de leerling uitvalt op school.

Informatiemarkt Voortgezet Onderwijs 13 januari 2020

Net als voorgaande jaren werd er in Albrandswaard de jaarlijkse Informatiemarkt VO georganiseerd. Ook wel de onderwijsmarkt genoemd. De markt werd gehouden op 13 januari 2020 in de Brinkhoeve in Poortugaal. De markt was bedoeld voor alle ouders en hun kinderen die in groep 8 van het basisonderwijs zitten en de overstap gaan maken naar het voortgezet onderwijs. De organisatie van de markt werd verzorgd door het externe Bureau Sauer samen met de scholen in Albrandswaard en de regio. Op de markt presenteerden zo'n 18 scholen voor voortgezet onderwijs zich.

Daarnaast was er weer een aantal andere organisaties uitgenodigd die met en voor de jeugd én met de scholen werken. Deze organisaties konden ouders en hun kinderen informeren over onderwerpen en activiteiten als huiswerkbegeleiding, opvoedondersteuning, alcohol en drugs, seksualiteit, veiligheid, sport en voeding, jongerenwerk etc. De afgelopen jaren is gebleken dat dit een welkome aanvulling was op de informatiemarkt! De leerplichtambtenaren van de gemeente Albrandswaard waren ook deze keer aanwezig. Ouders en kinderen kregen van leerplicht een folder met algemene informatie. Want zodra kinderen op het voortgezet onderwijs zitten en ze zijn 12 jaar zijn zij medeverantwoordelijk voor schoolverzuim. Leerplicht had ook een prijsvraag uitgeschreven. Kinderen die meededen aan

de prijsvraag mochten grabbelen voor een leuk presentje. Ook ontvingen zij van de leerplichtambtenaren een tasje en een notitieblokje met pen, een USB-stick en een informatiefolder over leerplicht.

Uit alle inzendingen werden drie winnaars geselecteerd. Naast het beantwoorden van een aantal meerkeuze vragen moest er ook antwoord gegeven worden op de vraag waarom school zo belangrijk is! Leerplicht had drie prijzen te verdelen! Er werd gekeken wie de meeste vragen goed had en vervolgens wie het origineelste antwoord had gegeven op de open vraag. Uit alle inzendingen werden drie winnaars geselecteerd. Alle drie de winnaars waren leerlingen van OBS Valckesteyn in Poortugaal. Op 10 februari 2020 brachten de leerplichtambtenaren een bezoek aan de winnaars.

Dean J. Zijderwijk had op de open vraag het volgende antwoord gegeven: "Omdat ik anders arm word en dan geen goede gezondheid heb en je kan moeilijk werk vinden"

Sara Çekiç had op de open vraag een origineel antwoord gegeven. " Omdat je er veel kan leren en je later een goede baan krijgt."

Nagham Al Ani was de 3e winnaar, zij had op de open vraag het volgende antwoord gegeven; " Om vrienden te maken en je diploma te halen zodat je later een beroep kunt vinden"

De drie winnaars werden ook vermeld in de Schakel van 13 februari 2020 en op de facebook-pagina van de gemeente Albrandswaard. Ook aan de klasgenootjes van de drie winnaars werd gedacht. Zij ontvingen een geodriehoek.

Doorkijken naar 2020-2021

Met coronamaatregelen gingen we de zomervakantie in en uit. Het is afwachten hoe het virus zich zal ontwikkelen en welke consequenties dit heeft voor de maatschappij, de scholen en natuurlijk de leerlingen in 2020-2021.

Behalve dat het onderwijs op afstand het afgelopen half jaar voor veel leerlingen een enorme aanpassing was, had het voor anderen ook een positieve uitwerking. Denk hierbij aan de leerlingen die wegens ziekte thuis waren, zij konden op deze manier toch deelnemen aan het onderwijs. De scholen ontdekten andere manieren om leerlingen van onderwijs te voorzien. Tevens overwegen de scholen opnieuw wat het meest geschikte aantal leerlingen voor een klas is om iedereen goed onderwijs te geven.

Het coronavirus kan een revolutie in onderwijsland betekenen en leerplicht volgt dit op de voet. Volgend jaar om deze tijd zullen we weten wat de ontwikkelingen zijn geweest en/of dit tot veel veranderingen heeft geleid.

Tot die tijd; zorg goed voor uzelf en elkaar!

Team Leerplicht

